Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Lausunto

29.1.2019

Eduskunta
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Viite: Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta perjantai 01.02.2019 klo 11:00 / HE 266/2018 vp / Asiantuntijapyyntö

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunto

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on pyytänyt Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta lausunnon ja asiantuntijan kuultavaksi hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kasvupalveluvirastosta. Olemme valmistelleet tämän lausunnon yhdessä Varsinais-Suomen TE-toimiston kanssa.

Varsinais-Suomen ELY-keskus antaa seuraavan lausunnon.

1. Varsiais-Suomen ELY-keskus puoltaa lakiehdotuksen pääsisältöä eli sitä, että kasvupalveluvirasto perustetaan ja sen tehtäviksi siirtyvät osa nykyiselle kehittämis- ja hallintokeskukselle määritellyistä maksatustehtävistä sekä kasvupalvelujen järjestelmä- ja tietojärjestelmiin liittyvät alustatehtävät. Lisäksi virastolle voidaan lakiehdotuksen perusteella antaa muita alan viranomaistehtäviä, joita ei ole lakiehdotuksessa määritelty. Virastolle siirtyisi myös Etelä-Savon ELY-keskuksen hoitamista TE-hallinnon keskitetystä asiakaspalvelutehtävistä.

2. Kantamme on, että TEM:n hallinnon alan maksatusten keskittämisellä saadaan aikaa tarvittavaa tehokkuutta. Varsinkin takaisinperinnän valtakunnallinen keskittäminen on erittäin kannatettava asia. Pienimmillä mahdollisesti perustettavile maakunnilla ei tule olemaan resursseja järjestää näitä toimintoja tehokkaasti ja kustannuksia säästä-

VARSINAIS-SUOMEN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS
PL 236 Puhelinvaihde: 0295 022 500 kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi
20101 TURKU www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi
Käyntiosoite: Itsenäisyydenaukio 2, 20800 TURKU Y-tunnus 2296962-1

en. Tulisikin pohtia olisiko tarkoituksenmukaista ja kustannustehokasta muuttaa lakiesitystä siten, että maksatustehtävät keskitettäisiin pysyvästi kasvupalveluvirastoon.

3. Esityksellä turvataan kasvupalvelujen asiakkaille tukien ja avustusten valtakunnallisesti yhtenäisen maksatuskäytännön säilyminen, edelleen kehittyminen ja yhtenäiset käsittelyajat sekä valtion ja maakuntien yhdessä käyttämien TEM:n palvelujen järjestelmä- ja alustapalvelut sekä tiedolla johtamisen välineet. Myös henkilöstön erikoisosaaminen voidaan näin säilyttää esimerkiksi maksatustehtävissä.

4. Valtakunnallisen asiakaspalvelukeskuksen toiminnan jatkamista tukee erityisesti se, että sillä on ollut erittäin huomattava rooli asiakkaiden ohjaamisessa sekä palvelun tarjonnan laajuuden takaamisessa koko maassa. Yleisillä tasolla on myös muistettava, että kehitys kulkee kohti paikasta ja ajasta riippumatonta toimintaa ja palvelua. Tätä kehitystä tukevat suurelta osin myös asiakkaiden odotukset, mutta eivät toki kattavasti. Asiakkaat eivät toimi myöskään esimerkiksi maakuntarajojen mukaan, vaan tekevät valintansa muiden perusteiden mukaan. Tämän asiakkaiden käyttäytymismallin ymmärtäminen on muistettava valmistelussa.

5. ELY-keskus pitää kannatettavana, että kasvupalveluvirastoon keskitettäisiin tietojärjestelmien ja -alustojen kehittäminen, tuottaminen ja yleinen ICT-ratkaisuihin liittyvä tuki ja palvelu. Sähköisten palveluiden ja tukijärjestelmien tulee olla valtakunnallisia. Se, että toimijat käyttäisivät kaikki omia järjestelmiään (asiakashallintajärjestelmät, seurannan ja johtamisen tekniset välineet ja alustat) olisi paitsi tehotonta, saattaisi johtaa myös siihen, että järjestelmät eivät toimisi keskenään tarkoituksenmukaisella tavalla. Järjestelmien rajapinnat tulisi sillä tavoin avoimia, että niihin on mahdollista luoda yhdyspinnat eri palveluntuottajien ja maakuntien erilaisiin palveluratkaisuihin. Kasvupalveluvirastolla tuleekin olla vahva mahdaatti maakuntien kasvupalveluiden IT-järjestelmien ylläpitäjänä ja kehittäjänä.

6. Lakiehdotuksen mukaan kasvupalveluvirastolle perustetaan johtokunta, jonka tehtävistä, kokoonpanosta ja toimikaudesta säädettäisiin asetuksella. Tarkoituksena on, että johtokunnassa olisi myös maakuntien edustus. Johtokunnan kokoonpanosta päätettäessä olisi selkeästi linjattava, että palveluiden käyttäjille on siinä enemmistö. Ehdotuk-

sen perusteluissa todetaan, että Kasvupalveluvirasto toimii Työ- ja elinkeinoministeriön ohjauksessa, toteuttaa sen asettamia tavoitteita ja tuottaa sen tilaamia palveluja. On kuitenkin muistettava, että mahdollisesti perustettavat maakunnat ovat viraston asiakkaita ja niillä tulee olla riittävä valta päättää mitä palveluja ne käyttävät.

Kasvupalveluiden asiakastiedon käsitelystä lausumme seuraavaa:

1. Laki kasvupalvelujen asiakastietojen käsittelystä on tarpeellinen. Lain ulottaminen myös muihin kuin kasvupalvelutehtäviksi laskettaviin yrityspalveluihin on perusteltu, jos se osaltaan voi vahvistaa eri hallinnonalojen palveluintegraatiota. Lakiesityksestä ei kuitenkaan selkeästi ilmene, mitä muita yrityspalveluja se lopulta koskisi. Tältä osin esitystä tulisi täsmentää.

2. Rekrytointijärjestelmien ja työllistymisen ja työllistämistä edistävien toimenpiteiden näkökulmasta asiakastietojärjestelmät tulee olla tietosuojalain edellyttämällä tavalla myös palveluiden tuottajien käytössä, mukaan lukien kunnat, kaupungit ja joissakin tapauksissa niiden omistamissa kehittämisyhtiöissä. Se, että tällä hetkellä TE-toimisto, ELY-keskus ja myöhemmin mahdollinen perustettava maakunta eivät voi antaa tietoja kunnalle ja kaupungeille, ei takaa parasta mahdollista palvelua, sillä kunnilla ja kaupungeilla on mittava elinvoimatehtävä. Tilanteen tekee hankalaksi myös se, että kunnalla on toisaalta velvollisuus maksaa työmarkkinatukeen liittyviä sakkomaksuja.

3. Monialaisen yhteispalvelun tehtäväkenttä, tietoaineisto ja käyttäjäkunta on laaja. Tietoaineisto on luonteeltaan arkaluontoista. Käyttäjät kattavat sekä työvoima- että soteviranomaisia. Monialaisessa palvelutehtävässä onnistuminen edellyttää hyvää palveluintegraatiota, mutta toisaalta palvelun tietoturvan on oltava korkeatasoinen. Sekä asiakas- että tietoturvallisuusprosessiin tulisi kiinnittää erityistä huomiota.

Timo Metsä-Tokila
Johtaja, elinkeinovastuualue
timo.metsa-tokila@ely-keskus.fi
Puh. 040 750 2442

Hannu Lehti
Asiantuntija, työelämäpalvelut
hannu.lehti@ely-keskus.fi
puh. 0295 022601

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Käyntiosoite: Itsenäisyydenaukio 2, 20800 TURKU
Postiosoite: PL 236 (kirjaamo), 20101 TURKU
www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi